

Immobiliseringstid	Immobiliseringsställning	Aktiva rörelser utan belastning	Aktiva rörelser med belastning	Ev. ortoser
<p><i>Gradering av skadan enl Rehabilitation of the Hand^[1]</i></p> <p>Uttänjt ligament men ingen ruptur (grad I): Ortos 2- 3 veckor^[1]</p> <p>Partiell ligamentskada (grad II): 3-4 v gips, vid behov ortos ytterligare 2v ^{[2],[5]}</p>	<p>Grad I: Tumme i 40 grader palmarabduktion, IP-led och handled fri ^[1]. MCP 10-20 graders flex^[3]</p> <p>Grad II: Tumme i 40 grader palmarabduktion, IP-led fri. Även handled immobiliserad ^[1]. MCP 10-20 graders flex^[3]</p>	<p>Under immobilisering: ta ut rörlighet i IP-led, ödemkontroll ^[1]. Träning av abduktion bör inte påbörjas förrän 4v för stabila och 6v för instabil^[5].</p> <p>Grad I: Start 2-3 v efter skada: Aktiv rörlighet i alla tummens leder, ^[1]</p> <p>Grad II: Samma som grad I men start 3 v efter skada i samband med borttagning av gips.^[1]</p>	<p>Försiktighet i träning ab- och adduktion av tummen. Viktigt att stabilitet uppnås i MCP-leden innan träning med motstånd.^[3] Stabilitet och smärtfrihet prioriteras före rörlighet!</p> <p>Grad I: Start 5 v efter skada: träna med motstånd fingerflexorer, lateral och fingertoppsgrepp, handleds ext-o flex. ^[1]</p> <p>Grad II: Samma som grad I start efter 5 v, när ligamentet är så stabilt att ortos endast används som skydd i vissa situationer/ nattetid ^[1]. Fri belastning efter 12 v ^[4]</p>	<p>Efter borttagning av gips: Plastortos med tumme i 40 grader palmarabduktion, IP-led och handled fri ^[1]. MCP 10-20 graders flex ^[3] Ortosen tas bort successivt v 2- v 6 ^[1] och plastortosen kan efter ett tag ersättas med en mjuk ortos ^[3].</p> <p>Ortos bör användas vid tyngre kroppsarbete upp till 12 veckor efter skadan och från 6-12 veckor vid sport^[5].</p> <p>Syfte med ortosen är att förhindra adduktionskontraktur och skydda mot abduktionsvåld mot MCP-leden.</p> <p>Förslag på ortosmodeller se bilaga.</p>

Utarbetad av Utvecklingsgrupp Hand Samrehab

Godkänt av: Stefan Broqvist, Ortopedkliniken Oskarshamn 2009-12-23
Johan Liljeqvist, Ortopedkliniken Västervik 2010-03-10
Stefan Bragsjö, verksamhetschef Samrehab 2010-07-15

1(4)

2014-05-22

Revideras januari 2018

Behandlingsschema Arbetsterapi Ulnar collateralligamentskada dig I

<p>Total ruptur (grad III): Operation, gips 5-6 v, ^[2]^[5] Alt. Gips 3v och sedan ortos ytterligare 3v ^[5] Efter borttagning av gips anv ortos till natten och vid behov i belastande aktiviteter eller risksituationer under ytterligare 2 v ^[1]</p>	<p>Grad III: Tumme i 40 grader palmarabduktion, IP-led fri. Även handled immobiliserad ^[1]. MCP 10-20 graders flex^[3]</p>	<p>Grad III: Samma som grad I men start 5 v efter skada i samband med borttagning av gips. Dessutom ärmobilisering och ev siliconplatta. ^[1]</p>	<p>Grad III: Samma som grad I o II men start efter 6 v. ^[1] Fri belastning efter 12 v ^[4]</p>	
---	--	--	--	--

Besöksschema: 1:a besöket - vid borttagning av gips. Aktiv rörelseträning och tillverkning av ortos.

2:a besöket - 2 veckor efter borttagning av gips. Aktiv rörelseträning, ev. ärrbehandling.

3:e besöket - 4 veckor efter borttagning av gips. Aktiv rörelseträning med motstånd enl. behandlingsschemat.

Referenser:

1. Hermann Wright, H., and Rettig, A.C. in Hunter, J.M., Mackin E.J., & Callahan, A.D. (Eds.), Rehabilitation of the hand and upper extremity 5th ed. St Louis: Mosby. 2002:2080-2.
2. Lundborg, G. Handkirurgi- skador, sjukdomar, diagnostik och behandling. Andra uppl. Lund: Studentlitteratur. 1999.
3. Sarah Mee. Fractures and ligament injuries of the hand. 24 januari 2008. Lunds Universitet, Malmö. Utbildning i handrehabilitering 15 p; 2008. (Föreläsningsmaterial)
4. Fricker, R. and Hintermann, B: Skier's Thumb. Sports Medicine 1995;19(1):73-9.
5. Sydöstra sjukvårdsregionen: Rehabiliteringsprogram för behandling av ulnar collateralligamentskada (UCL) I tumme.

Utarbetad av Utvecklingsgrupp Hand Samrehab

2014-05-22

Revideras januari 2018

Godkänt av: Stefan Broqvist, Ortopedkliniken Oskarshamn 2009-12-23
Johan Liljeqvist, Ortopedkliniken Västervik 2010-03-10
Stefan Bragsjö, verksamhetschef Samrehab 2010-07-15

4(4)